ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Miloslava Výborného a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **A. O.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Rakem, advokátem se sídlem Štefánikova 58/31, Kopřivnice, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2016, čj. MSK 12137/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 2. 2018, čj. 22 A 186/2016-40,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Úvod:

Stavební úřad zamítl žádost žalobce o dodatečné povolení stavby. Žalovaný k odvolání žalobce rozhodnutí stavebního úřadu částečně změnil a ve zbytku potvrdil. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u krajského soudu, který žalobu zamítl. Proti zamítavému rozsudku se žalobce bránil kasační stížností.

Nejvyšší správní soud se musel zabývat namítanou povinností soudu přihlédnout k aktuálnímu skutkovému stavu a tvrzeným pochybením krajského soudu spočívajícím v neprovedení navrženého důkazu.

I.

[1] Žalobce podal u Městského úřadu Nový Jičín, odboru územního plánování, stavebního řádu a památkové péče (dále jen „stavební úřad“) žádost o dodatečné povolení stavby pro lesní hospodářství – dřevěný srub (6 x 3 x 3 m) na pozemku parc. č. X k. ú. H. Žádost podal poté, co stavební úřad zahájil řízení o odstranění uvedené stavby. Stavební úřad žádost rozhodnutím ze dne 15. 3. 2011 zamítl.

[2] Dle stavebního úřadu záměr žalobce nebyl v souladu s požadavky § 129 odst. 2 písm. c) *[pozn. soudu: nyní se jedná o odst. 3 písm. c)]* zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, neboť byl v rozporu s veřejným zájmem chráněným zvláštním předpisem. Městský úřad Nový Jičín, odbor životního prostředí, totiž k žádosti vydal nesouhlasné koordinované závazné stanovisko. Stavební úřad dospěl na základě nesouhlasného koordinovaného závazného stanoviska k závěru, že žádosti nelze vyhovět.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí stavebního úřadu odvolal. Žalovaný dne 25. 10. 2011 částečně změnil rozhodnutí stavebního úřadu a ve zbytku jej potvrdil. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě, který žalobu zamítl.

[4] Žalobce se proti zamítavému rozhodnutí krajského soudu bránil kasační stížností. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a rozsudkem ze dne 20. 10. 2014, čj. 8 As 38/2013-29, zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného. Dospěl k závěru, že žalovaný porušil § 149 odst. 4 spr. ř., neboť si nevyžádal potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska, ačkoli odvolání žalobce směřovalo do obsahu závazného stanoviska. Žalovaný si tedy nevyžádal všechny podklady nezbytné pro své rozhodnutí dle § 50 spr. ř; tím podstatně porušil ustanovení o řízení, což mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Žalovaný nevypořádal část odvolacích námitek žalobce a zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Pro kumulaci těchto závažných vad měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit; krajský soud však pochybení žalovaného nijak nezohlednil. Tím krajský soud způsobil, že jeho rozsudek byl rovněž nepřezkoumatelný.

[5] Žalovaný proto znovu rozhodoval o odvolání žalobce a v souladu se závěrem Nejvyššího správního soudu si vyžádal potvrzení či změnu závazného stanoviska. Rozhodnutím ze dne 10. 10. 2016 žalovaný změnil rozhodnutí stavebního úřadu tak, že ve výroku nahradil text „*Městský úřad...**v územním řízení** posoudil podle § 111 až 115 stavebního zákona žádost...a na základě tohoto posouzení podle **§ 111 stavebního zákona** a § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (...)*“, textem „*Městský úřad...**v řízení o dodatečném povolení stavby posoudil podle ust. § 129 odst. 2 stavebního zákona žádost**... a na základě tohoto posouzení podle § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (...)*“. Odpovídajícím způsobem opravil i odůvodnění. Dále vypustil z výroku větu, která sdělovala, že k umístění stavby bylo vydáno nesouhlasné koordinované závazné stanovisko. Rozhodnutí stavebního úřadu jinak potvrdil. V odůvodnění uvedl, že žádosti nelze vyhovět s ohledem na nesouhlasné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.

II.

[6] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě. Krajský soud žalobu dne 19. 2. 2018 zamítl. V odůvodnění zdůraznil, že z potvrzení nesouhlasného závazného stanoviska orgánu ochrany přírody vyplývá, že v posuzované věci je ve veřejném zájmu zachování volné zcela nezastavěné krajiny (nezastavěného území) mimo stávající sídelní útvary, neboť se jedná o území s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami (Přírodní park Podbeskydí). Povolením stavby by došlo k excesivnímu dotčení nezastavěné krajiny na území přírodního parku. Stavební zákon přitom znemožňuje povolit stavbu, která je v rozporu s tímto veřejným zájmem [§ 129 odst. 2 písm. c)].

III.

[7] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost opírající se o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Předně nesouhlasil s koordinovaným závazným stanoviskem Městského úřadu Nový Jičín, odboru životního prostředí, ze dne 22. 10. 2010 ani s potvrzením závazného stanoviska orgánu ochrany přírody ze dne 23. 8. 2011. Krajský soud při přezkoumání rozhodnutí žalovaného vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného, ačkoli stěžovatel navrhl provedení důkazu fotografiemi, z nichž je zřejmé, že stromy v okolí stavby již povyrostly a stavba je v krajině téměř neviditelná a nenarušuje krajinný ráz. Stěžovatel rovněž nesouhlasil s tím, jak se krajský soud vypořádal s prokázáním veřejného zájmu v souvislosti s umístěním stavby na pozemku, jež je součástí Přírodního parku Podbeskydí; správní orgány, ani soud neprokázaly umístění stavby v přírodním parku, přestože to stěžovatel v žalobě namítal. Za neprokázanou a nepřezkoumatelnou skutečnost stěžovatel označil to, že není jisté, kde se srub ve skutečnosti nachází, zda na pozemcích Přírodního parku Podbeskydí a zda může v současnosti zarostlá a neviditelná stavba narušovat krajinný ráz. Soud odmítl argument o stávající neviditelnosti stavby s odkazem na § 75 s. ř. s., měl však postupovat dle zvláštního ustanovení § 52 odst. 2 s. ř. s. a vycházet z nově zjištěného skutkového stavu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 6/2007-65). Stěžovatel dále zpochybnil zamítnutí jeho návrhu na provedení znaleckého posudku k posouzení, zda se předmětná stavba do dané lokality a prostředí hodí a zda je pro lesní hospodářství stěžovatele potřebná. Stěžovatel současně odmítl argument krajského soudu, v němž porovnal stavbu srubu se sousedními stavbami studny a pergoly. Odůvodnění popř. odmítnutí ostatních žalobních bodů jsou dle stěžovatele toliko obecná, odkazující a bez vyjádření konkrétních závěrů a důvodů jejich odmítnutí.

IV.

[8] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s důvody uvedenými v žalobou napadeném rozhodnutí a s rozsudkem krajského soudu. Odkázal na svá

vyjádření k žalobě ze dne 22. 2. 2017 a ke kasační stížnosti vedené pod sp. zn. 8 As 38/2013.

V.

[9] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Nejvyšší správní soud proto posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Stěžovatel předně namítl, že krajský soud měl přihlédnout ke stávajícímu stavu zalesnění a skrytí stavby srubu; mohl přitom postupovat dle § 77 a § 52 odst. 2 s. ř. s. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 6/2007-65.

[12] Dle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud vychází při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Jak dovodila judikatura, uvedené pravidlo může být prolomeno ve výjimečných případech. Soud může přihlédnout ke změně skutkového stavu, která nastala až po vydání rozhodnutí správního orgánu, např. v řízení o mezinárodní ochraně při respektování zásady *non-refoulement* či při přezkumu rozhodnutí vydaných v exekučním řízení soud přihlédne ke skutečnostem zpochybňujícím existenci samotného exekučního titulu. Nyní posuzovaná věc mezi judikované výjimky nepatří a Nejvyšší správní soud neshledal ani jiný důvod, proč by měl zákonné pravidlo prolomit.

[13] Dle § 77 odst. 2 s. ř. s. může soud v rámci dokazování zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob dokazování jinak. Ve spojení s citovaným § 75 odst. 1 je ovšem vyloučeno provedení takových důkazů, které by směřovaly k prokázání skutečností nastalých až v době po vydání přezkoumávaného správního rozhodnutí. Není však vyloučeno provést důkaz nový, může-li jím být prokázána skutkově sporná skutečnost, z níž při svém rozhodování vycházel správní orgán. Soud při svém rozhodování může vycházet z důkazů, které vznikly až po vydání žalobou napadeného správního rozhodnutí, popisují-li skutkový stav, jež ke dni rozhodování správního orgánu objektivně existoval (viz rozsudek Nejvyššího správního soud čj. 4 As 141/2013-28). Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí se stěžovatelovým argumentem, že krajský soud měl připustit provedení nového navrženého důkazu, z něhož by zjistil nový skutkový stav.

[14] Stěžovatel v této souvislosti rovněž namítl, že krajský soud měl postupovat dle § 52 odst. 2 s. ř. s., dle něhož je soud vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu. O jiných otázkách si soud učiní úsudek sám; je-li tu však rozhodnutí o nich, soud z něj vychází, popřípadě tam, kde o nich náleží rozhodovat soudu, může uložit účastníku řízení, aby takové rozhodnutí vlastním návrhem vyvolal. Citované ustanovování upravuje hodnocení důkazů soudem a určuje, kdy se neuplatní zásada volného hodnocení důkazů, tedy kdy je soud vázán

určitým podkladem a závěrem z něho plynoucím. Toto ustanovení však neprolamuje vázanost soudu skutkovým a právním stavem ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

[15] Krajský soud ani Nejvyšší správní soud proto nemohou přihlédnout ke změně skutkového stavu, která nastala až po vydání rozhodnutí žalovaným. Tvrdí-li stěžovatel, že stromy v okolí stavby již povyrostly a stavba je v krajině téměř neviditelná a nenarušuje krajinný ráz, jedná se o změnu skutkového stavu nastalou až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterou se soudy nemohou zabývat. Krajský soud se proto správně vypořádal s žalobní námitkou stěžovatele. Co se týče stěžovatelem citovaného rozsudku čj. 9 As 6/2007-65, Nejvyšší správní soud se v něm vyjádřil k vázanosti soudu rozsahem žaloby při přezkumu napadeného správního rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a povinností soudu se zabývat určitými otázkami z úřední povinnosti i tehdy, neuvedl-li je žalobce v žalobě (§ 76 odst. 1 s. ř. s.). Citovaný rozsudek se však nijak nevyjadřuje k otázce vázanosti soudu skutkovým stavem ke dni rozhodnutí žalovaného a na nyní posuzovanou věc proto nedopadá.

[16] Stěžovatel dále nesouhlasil s tím, jak se krajský soud vypořádal s prokázáním veřejného zájmu ve vztahu k umístění stavby na pozemku, jež je součástí Přírodního parku Podbeskydí; správní orgány ani soud neprokázaly umístění stavby v přírodním parku, přestože to stěžovatel v žalobě namítal. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že se stěžovatel k otázce umístění stavby v Přírodním Parku Podbeskydí vyjádřil v žalobě na jediném místě, a to na str. 5 následovně: „[p]*ředmětná stavba se nachází pouhých 6 m od mapové hranice přírodního parku, byť na jeho území. K tomuto tvrzení žalobce navrhl a soudu znovu navrhuje doplnit dokazování snímkem předmětné stavby se zákresem hranice přírodního parku.*“ Stěžovatel v žalobě tvrzenou námitku neuplatnil; ostatně tak neučinil ani v odvolání a tuto skutečnost označil za spornou až v kasační stížnosti. Kasační námitka je s ohledem na § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí je nyní podrobeno přezkumu, ač tak učinit mohl. Nad rámec uvedeného lze jen dodat, že stěžovatel tuto skutečnost nikdy nezpochybňoval, naopak se vyjádřil, jak je uvedeno výše, že si je vědom, že se stavba nachází na území přírodního parku, avšak téměř u jeho hranic.

[17] Stěžovatel dále napadl postup krajského soudu, který zamítl návrh na provedení znaleckého posudku k posouzení, zda se předmětná stavba do dané lokality a prostředí hodí a zda je pro lesní hospodářství stěžovatele potřebná. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že z jeho judikatury i judikatury Ústavního soudu plyne, že soud není povinen provést jakékoliv důkazy navrhované účastníkem řízení; je ovšem vždy povinen náležitě odůvodnit, z jakých důvodů navrhovaný důkaz neprovedl (viz nález Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94, a rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Azs 15/2008-108). Krajský soud při jednání dne 19. 2. 2018 v reakci na návrh stěžovatele na doplnění dokazování o znalecký posudek vyhlásil usnesení, jímž zamítl dosud neprovedené důkazy. V napadeném rozsudku neprovedení dalších důkazů odůvodnil tím, že krajský soud se nyní může zabývat pouze výsledkem přezkumu závazného stanoviska orgánu ochrany přírody nadřízeným správním orgánem, tedy potvrzením nebo změnou závazného stanoviska orgánu ochrany přírody ve smyslu § 149 odst. 4 spr. ř. Žalobní námitky stěžovatele, k nimž se vztahuje znalecký posudek,

však směřovaly mimo důvody potvrzení závazného stanoviska orgánu ochrany přírody, a proto se jimi krajský soud nezabýval a návrhy na doplnění dokazování k těmto žalobním bodům zamítl. Krajský soud se tedy vypořádal s důkazními návrhy stěžovatele v souladu se zákonem, neboť o nich rozhodl a odůvodnil, co jej k jejich neprovedení vedlo. Kasační námitka stěžovatele proto není důvodná.

[18] Stěžovatel současně odmítl argument krajského soudu, v němž porovnal stavbu srubu se sousedními stavbami studny a pergoly, a srovnání soudu označil za účelové a nepatřičné. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud se ke stavbám studny a pergoly vyjádřil na dvou místech rozsudku. V prvním případě soud v odst. 15 rozsudku uvedl, že: „*K návrhu žalobce krajský soud doplnil dokazování fotografiemi předmětné stavby, blízké studny s pergolou a okolí, z nichž seznal, že na pozemku žalobce se nachází studna s pergolou, které jsou hmotově nesouměřitelné s posuzovanou stavbou.*“ Dále se zabýval v odst. 32 námitkou stěžovatele, že není pravda, že by se v blízkosti srubu nenacházely žádné stavby, neboť jsou na pozemku umístěny též pergola a studna. Krajský soud dospěl k závěru, že: „*Pokud se týká studny s pergolou, jedná se o mnohem menší stavby, které jsou svou viditelnou hmotou zcela odlišné od dřevěného srubu s krytinou z pálených tašek, jehož dodatečného povolení se nyní žalobce domáhá. Pergola ani studna tedy nemohou zvrátit závěr o tom, že stavba, jejíhož dodatečného povolení se žalobce domáhá, a která se nachází ani v sousedství dosud zastavěné oblasti, navíc se nachází na území přírodního parku, narušuje krajinný ráz volné a nezastavěné krajiny.*“ Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, pak dospěl v potvrzení závazného stanoviska orgánu ochrany přírody k závěru, že stavba je umístěna na pozemku, jenž je součástí Přírodního parku Podbeskydí, v nezastavěné a nezastavitelné krajině. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že nezastavěným územím se dle § 2 odst. 1 písm. f) stavebního zákona rozumí pozemky nezahrnuté do zastavěného území nebo do zastavitelné plochy. Zastavěným územím se pak rozumí území vymezené územním plánem nebo postupem podle stavebního zákona [písm. d) téhož ustanovení]. Z uvedeného plyne, že prosté umístění studny a pergoly na pozemku tedy nemůže zvrátit charakter tohoto území jako nezastavěného území. Obdobně to nic nemění ani na dalším závěru obsaženém v citovaném potvrzení závazného stanoviska orgánu ochrany přírody, že umisťování staveb do volné krajiny bez návaznosti na stávající zástavbu představuje jednoznačné ovlivnění (snížení) krajinného rázu daného území. Je nutné poznamenat, že studna ani pergola totiž nepředstavují zástavbu daného území. Nejvyšší správní soud tedy souhlasí se závěrem krajského soudu, že pergola ani studna nemohou zvrátit závěr o tom, že stavba, jejíhož dodatečného povolení se žalobce domáhá, narušuje krajinný ráz volné a nezastavěné krajiny.

[19] V poslední kasační námitce stěžovatel označil odůvodnění popř. odmítnutí ostatních žalobních bodů za toliko obecná, odkazující a bez vyjádření konkrétního závěru a důvodů jejich odmítnutí. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vyložil, že rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pokud např. z jeho odůvodnění není vůbec zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci obsaženou v žalobě a proč soud podřadil popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy (srov. rozsudek čj. 4 As 5/2003-52). Krajský soud v rozsudku přehledně shrnul jednotlivé žalobní námitky

stěžovatele, postupně se s nimi vypořádal tak, že z odůvodnění rozsudku je zřejmé, proč se jimi v konkrétních případech nezabýval, popřípadě z jakého důvodu je nehledal důvodnými. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil kasační námitce o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu.

VI.

[20] Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační námitky stěžovatele důvodnými a nezjistil ani jiné vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že kasační stížnost nebyla důvodná, Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. července 2018

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu